

Det är viktigt att du läser och sparar den här informationen.

Friplan

med traditionell förvaltning - Nya Trad

Faktablad och förköpsinformation

Gäller från 2022-01-01

Länsförsäkringars Friplan med Nya Trad förvaltning är en pensionsplan som passar dig som vill kombinera ett tryggt sparande med en garanterad lägsta nivå på utbetalningen och där kapitalförvaltningen sköts av Länsförsäkringar.

1. Inledning

Produkten erbjuds endast kunder som redan har ett pensionssparande i Länsförsäkringar där möjligheten enligt försäkringsvillkor och ändringsregler finns att flytta sparandet till traditionell förvaltning. Pensionsplanen kan kombineras med försäkringsskydd, läs mer under punkt 5. Det går inte att starta ett helt nytt sparande med traditionell förvaltning - Nya Trad.

Försäkringsgivare är Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ), 516401-6627. Bolaget står under Finansinspektionens tillsyn och har sitt säte i Stockholm på adressen 106 50 Stockholm.

Länsförsäkringar Liv bedrivs enligt ömsesidiga principer och det innebär att resultatet som uppstår inte delas ut till ägarna utan stannar kvar hos bolagets kunder.

Bolagets kapitalkvot var 218 procent den 30 september 2021. Det innebär att företaget uppfyller EUs krav på kapitalbuffert i förhållande till verksamhetens omfattning och sammansättning.

På lansforsakringar.se hittar du Länsförsäkringar Livs finansiella rapporter.

2. Sparande och avkastning

I traditionell förvaltning sköter Länsförsäkringar Liv placeringen av pengarna och garanterar dig en lägsta nivå på utbetalningen. Nivån på pensionsutbetalningen kan öka med återbäring om avkastningen blir högre än den som antagits vid beräkningen av det avtalade beloppet.

Sparandet placeras i en mix av aktier, räntebärande placeringar, fastigheter, alternativa investeringar samt andra finansiella instrument.

Mer information om hur sparandet placeras, avkastning och aktuell återbäringsränta hittar du på lansforsakringar.se/trad.

Försäringen har två värden, garanterat värde och försäkringskapital

Garanterat värde

Det garanterade värdet är det som betalats in plus den garanterade räntan med avdrag för de garanterade utbetalningarna samt de kostnader och avkastningsskatt som vi räknar med när försäkringen startas. Den garanterade räntan är just nu 1 procent före antagna kostnader och avkastningsskatt. Efter avgifter och skatter är den garanterade räntan noll.

Försäkringskapital

Försäkringskapitalet är det som betalats in plus eventuell riskkompensation och återbäringsränta minus avgifter, avkastningsskatt och gjorda utbetalningar. Försäkringskapitalet kan vid dödsfall öka eller minska beroende på försäkringsskyddets omfattning. Om försäkringskapitalet i en försäkring är större än det garanterade värdet har försäkringen en återbäringsdel.

Återbäringsdelen är detsamma som försäkringskapitalet minus det garanterade värdet. Återbäringen fördelas ut definitivt först vid varje utbetalning från försäkringen. Innan dess är återbäringen endast preliminärt fördelad och är inte garanterad. Återbäringen ingår i Länsförsäkringar Livs riskkapital och kan användas för att täcka underskott i verksamheten eller stärka den kollektiva konsolideringen. Det innebär att försäkringens återbäringsdel både kan öka och minska under försäkringstiden.

Om du flyttar ett tidigare sparande hos Länsförsäkringar där ditt sparande haft en garantidel behålls den på samma nivå i din nya försäkring med Nya Trad. Den del som inte varit garanterad blir återbäring. Vid överföring av sparandet från annan befintlig försäkring inom Länsförsäkringar utan garantidel, delas kapitalet upp i garanterat värde och återbäring enligt en fördelning som motsvarar försäkringskollektivet som helhet. Aktuell fördelning hittar du på lansforsakringar.se/trad.

Länsförsäkringars fördelning av överskott

Överskott uppstår om utvecklingen av kapitalavkastning, kostnader, och skatt totalt sett blir bättre än vad som antagits i försäkringsavtalen. Överskottet i Nya Trad är en del av Länsförsäkringar Livs konsolideringsfond vilken tillika är bolagets riskkapital. Överskottet i konsolideringsfonden tilldelas försäkringstagarna över tid genom återbäringsränta.

Konsolideringsgraden anger förhållandet mellan fördelningsbara tillgångar och det samlade värdet på alla försäkringar. En konsolideringsgrad över 100 procent betyder att det finns överskott som över tid kan komma kunderna till godo. En viss buffert i form av konsolideringskapital bör dock alltid finnas för att inte negativa marknadsrörelser direkt ska påverka försäkringskapitalet.

Enligt Länsförsäkringar Livs nuvarande policy för konsolidering ska konsolideringsgraden för Nya Trad vara inom intervallet 100–115 procent.

Återbäringsränta

Återbäringsräntan är den räntesats som används för att beräkna värdeutvecklingen på försäkringskapitalet. Nivån på återbäringsräntan sätts så att det långsiktiga målet för den kollektiva konsolideringsgraden upprätthålls.

Genom att hålla inne en del av den kollektiva konsolideringen och inte genast höja återbäringsräntan om kapitalavkastningen varit hög, möjliggörs en jämnare nivå på återbäringsräntan och en jämnare tillväxt på försäkringskapitalet. Uppgift om aktuella kollektiva konsolideringsgrader och återbäringsräntor finns på lansforsakringar.se/trad.

Exempel på avkastning på inflyttat kapital 100 000 kronor, sedan 2015-12-31 till 2020-12-31

Datum	Kronor
2015-12-31	100 000
2016-12-31	104 804
2017-12-31	109 346
2018-12-31	120 644
2019-12-31	128 636
2020-12-31	129 840

Exempel på avkastning på inflyttat kapital 100 000 kronor, sedan 2015-12-31 till 2020-12-31

År	Procent
2015	9,2
2016	5,5
2017	5,0
2018	10,8
2019	7,2
2020	1,6

3. Utbetalning

Friplanens ålderspension betalas ut vid den pensionsålder du valt. När Friplanen ska börja utbetalas räknas nivån på utbetalningarna fram så att försäkringskapitalet ska räcka under hela utbetalningstiden och så att utbetalningarna blir så jämna som möjligt. Nivån räknas om årligen och beloppet som betalas ut kan både minska och öka, men kan aldrig understiga det avtalade beloppet. Till grund för utbetalning ligger det högsta av det garanterade värdet och försäkringskapitalet. Pensionsåldern och utbetalningstiden kan i de flesta fall ändras inom nedanstående regler.

Utbetalningsregler	
Lägsta pensionsålder	55 år
Högsta pensionsålder	90 år (försäkringen ska vara slututbetald vid 95 år)
Kortaste utbetalningstid	5 år
Längsta utbetalningstid	20 år
Hälsoprövning vid pensionsutbetalning	Nej*

* Om du vill ha en kortare utbetalningstid när ditt sparande ska betalas ut och din försäkring inte innehåller återbetalningsskydd har vi rätt att kräva hälsoprövning.

Exempel på utbetalning

De aktuella antagandena om återstående livslängd ger följande utbetalning per månad vid livsvarig utbetalning när värdet på sparandet är 100 000 kronor vid 65 års ålder.

Exempel på utbetalning Friplan Privat (FE)		
Livvarig utbetalning med återbetalningsskydd		Livvarig utbetalning utan återbetalningsskydd
Vid 65 år	401 kr	430 kr

Exempel på utbetalning Friplan Tjänstepension kvinna		
Livvarig utbetalning med återbetalningsskydd		Livvarig utbetalning utan återbetalningsskydd
Vid 65 år	394 kr	417 kr

Exempel på utbetalning Friplan Tjänstepension man		
Livvarig utbetalning med återbetalningsskydd		Livvarig utbetalning utan återbetalningsskydd
Vid 65 år	413 kr	452 kr

4. Avgifter och skatter

Administrativa avgifter

Länsförsäkringar Liv tar ut avgifter för att sköta din pensionsplan. Avgifterna tas ut genom en insättningsavgift en kapitalavgift och en årlig fast avgift. De ska täcka kostnader för administration, försäkringsskydd, garantier och avkastningsskatt. Kostnader för administration är bland annat kostnader för riskbedömning, skadehantering och försäljning. Ingen insättningsavgift tas på det kapital som flyttas in. Nya Trads kostnad för placeringar inom försäkringen tas inte ut direkt från ditt försäkringskapital utan har redan dragits av från den avkastning du får del av från bolagets förvaldade kapital. Denna kostnad är för närvarande 0,07 procent. Avgifterna kan komma att ändras.

Avgifter inflyttat kapital med löpande betalning. Gäller även för extra inbetalningar				
Din avtalade inbetalning/år	Upp till 11 999 kr	12 000–47 999 kr	48 000–179 999 kr	180 000 kr och mer
Insättningsavgift av inbetalning	3 %	3 %	1,5 %	0 %
Kapitalavgift per år av försäkrings-	0,65 %	0,55 %	0,55 %	0,55 %
Garantiavgift	0 %	0 %	0 %	0 %
Fast avgift	240 kr	240 kr	0 kr	0 kr

Avgifter endast inflyttat kapital			
Din inbetalning	Upp till 99 999 kr	100 000–249 999 kr	250 000 kr och mer
Insättningsavgift av inbetalning	0 %	0 %	0 %
Kapitalavgift per år av försäkringskapitalet	0,65 %	0,55 %	0,55 %
Garantiavgift	0 %	0 %	0 %
Fast avgift	240 kr	0 kr	0 kr

Avkastningsskatt

Avkastningsskatten för pensionsförsäkring baseras på en schablonmässig avkastning och tas ut oavsett om du har fått någon avkastning eller inte på ditt sparande under året. Skatten beräknas genom att försäkringens värde vid ingången av beskattningsåret multipliceras med 15 procent av den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före beskattningsåret. Länsförsäkringar betalar in avkastningsskatt på dina pensionsförsäkringar enligt ovan schablon. Kostnaden för skatten tas dock ut från försäkringskapitalet i varje försäkring. Avkastningsskatten för 2021 är 0,075 procent.

Skatteregler

Du som driver aktiv näringsverksamhet får göra avdrag för inbetalningar till en pensionsförsäkring i näringsverksamheten. Avdraget beräknas på inkomst av aktiv näringsverksamhet under beskattningsåret eller under närmast föregående beskattningsår. Du kan göra avdrag med 35 procent av inkomst av aktiv näringsverksamhet, maximalt 10 prisbasbelopp. För pensionsförsäkring betalar du inkomstskatt på belopp som betalas ut.

Om din pensionsplan innehåller försäkringsskydd som är kapitalförsäkringar (olycksfall, sjukkapital och efterlevandekapital) innebär det att inbetalningarna till dessa inte är avdragsgilla i deklarationen. Det belopp som utbetalas är fritt från inkomstskatt.

Exempel på avgifter inflyttat kapital 100 000 kr

Avgifter första försäkringsåret	
Kapitalavgift	550 kr
Avkastningsskatt	75 kr
Summa avgifter och skatter	625 kr

Här visas vilka avgifter vi tar ut på Friplan det första försäkringsåret. Antagen avkastning 0 procent.

5. Försäkringsskydd

Försäkringsskydd som kan väljas
Återbetalningsskydd
Familjepension
Sjukförsäkring och betalningsbefrielse
Olycksfall/Sjukkapital
Efterlevandekapital

Du kan komplettera Länsförsäkringars Friplan med försäkringsskydd för att ge familjen ekonomisk trygghet om du skulle avlida.

Återbetalningsskydd innebär att värdet av ditt sparande betalas ut varje månad till dina förmänstagare. Har du valt att ta ut pensionen mellan 5 och 20 år går hela sparandet till dina förmänstagare. Har du valt utbetalning så länge du lever får dina förmänstagare pension motsvarande 20 års utbetalning av hela pensionen. Om du själv fått pension utbetald räknas den av från förmänstagarnas pension.

Väljer du familjepension betalas den ut till dina förmänstagare om du skulle avlida före pensionsåldern eller senast vid 65 år. Familjepensionen betalas ut varje månad under så lång tid som avtalats.

Du kan också välja till en sjukförsäkring där du kan få ersättning för visst lönebortfall om du blir sjuk. För att kunna välja till sjukförsäkring ska betalningsbefrielse också ingå i Friplanen. Betalningsbefrielse innebär att inbetalning helt eller delvis görs av Länsförsäkringar om du skulle bli arbetsoförmögen under längre tid än tre månader.

Friplan kan också kompletteras med en olycksfallsförsäkring som gäller dygnet runt. Du kan även välja sjukkapital som utbetalas med ett engångsbelopp om Länsförsäkringar bedömer att du fått din arbetsförmåga varaktigt nedsatt.

Efterlevandekapital innebär att ett engångsbelopp utbetalas till dina förmånstagare om du avlider före pensionsåldern, men senast vid 65 år.

Avgifterna för försäkringsskydd beräknas varje år och beror på ålder, beloppet som bestämts och försäkringens värde.

Förmånstagare

Sparandet betalas i första hand ut till make/sambo och i andra hand till dina barn. Du kan välja andra förmånstagare. Följande personer kan vara förmånstagare till återbetalningsskyddet och familjepensionen:

- Din make eller tidigare make. Med make avses även registrerad partner.
- Din sambo eller tidigare sambo.
- Barn/styvbarn/fosterbarn till dig eller någon av personerna under punkterna ovan.

Vem som helst kan vara förmånstagare till efterlevandekapitalet.

Riskkompensation

Om du inte har återbetalningsskydd fördelas ditt sparande till övriga försäkringstagare utan återbetalningsskydd om du skulle avlida. Detta kallas riskkompensation och tillförs löpande alla försäkringar som gäller utan återbetalningsskydd. Den varierar beroende på ålder och försäkringens värde. Riskkompensation beräknas varje år och utgår från aktuell statistik över livslängden bland de försäkrade.

Aktuella livslängdsantaganden

I Friplan Privat (FE) tillämpar vi könsneutrala antaganden, det vill säga samma antaganden för män och kvinnor. Livslängdsantagandena innebär exempelvis att en man eller en kvinna som idag är 65 år förväntas leva ytterligare 23,9 år.

I Friplan Tjänstepension tillämpar vi inte könsneutrala antaganden, det vill säga det är olika antaganden för män och kvinnor. Livslängdsantagandena innebär exempelvis att en man som idag är 65 år förväntas leva ytterligare 22,5 år och en kvinna som idag är 65 år förväntas leva ytterligare 24,8 år.

6. Försäkringsavtalets löptid, villkor för flytt och återköp av sparandet

Flytta sparande från Länsförsäkringar

Försäkringsavtalet gäller tillsvidare. Flytt av ditt sparande från oss till ett annat försäkringsbolag är möjligt mot en avgift som för närvarande är 400 kronor. Om försäkringskapitalet uppgår till högst ett prisbasbelopp tas inte någon avgift ut.

Försäkringens värde vid flytt är detsamma som försäkringskapitalet.

Länsförsäkringar har dock rätt att minska försäkringskapitalets storlek om:

- Länsförsäkringars konsolideringsnivå vid tidpunkten för flytt understiger det vid varje tidpunkt gällande nedre riktmärket för konsolideringsnivån och/eller
- Länsförsäkringars kapitalbas vid tidpunkten för flytt inte motsvarar vid var tidpunkt gällande krav på solvensmarginal.

Om din försäkring inte innehåller återbetalningsskydd har vi rätt att kräva hälsoprövning.

Återköp

Pensionsförsäkringar kan bara återköpas i undantagsfall. Regler för detta finns i inkomstskattelagen och i försäkringsvillkoren. Försäkringens värde vid återköp är det högsta av garanterade värdet och försäkringskapitalet minus eventuella återköpsavgifter.

Länsförsäkringar har dock rätt att minska försäkringskapitalets storlek om:

- Länsförsäkringars konsolideringsnivå vid tidpunkten för återköp understiger det vid varje tidpunkt gällande nedre riktmärket för konsolideringsnivån och/eller
- Länsförsäkringars kapitalbas vid tidpunkten för återköp inte motsvarar vid var tidpunkt gällande krav på solvensmarginal.

7. Flytt av sparande till Länsförsäkringar

Du kan inte flytta ditt sparande från ett externt försäkringsbolag utanför Länsförsäkringsgruppen till en pensionsförsäkring med traditionell förvaltning - Nya Trad. Däremot kan flytt till Länsförsäkringars andra typer av pensionsförsäkringar göras. Kontakta ditt länsförsäkringsbolag eller din försäkringsförmedlare för mer information.

8. Hållbarhetsrelaterade upplysningar

Enligt gällande regelverk¹ ska Länsförsäkringar Liv lämna hållbarhetsrelaterade information om sina förvaltningsformer för pensionssparande innan avtal ingås (se nedan) och under avtalets löptid (se hemsidan) i syfte att ge kunderna möjlighet att utvärdera och jämföra förvaltningsformer ur hållbarhetsperspektiv.

Innan avtal ingås ska information lämnas om hur Länsförsäkringar Liv integrerar hållbarhetsrisker i investeringsbeslut och bedömer vilken trolig påverkan detta har på avkastningen i de förvaltningsformer för pensionssparande som Länsförsäkringar Liv tillhandahåller. Dessutom ska förvaltningsformsspecifik hållbarhetsinformation lämnas.

¹ Disclosuresförordningen (EU 2019/2088).

Integrering av hållbarhetsrisker i investeringsbeslut

Länsförsäkringar Liv tillämpar en investeringsprocess för att fatta investeringsbeslut i sina olika förvaltningsformer. Länsförsäkringar Livs arbetssätt för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning är integrerat i investeringsprocessens olika faser och syftar till att bidra till långsiktigt skapa största möjliga värde i förvaltningsformerna och samtidigt motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling.

Hållbarhetsrisker² och möjligheter identifieras genom regelbunden hållbarhetsgenomlysning, både inför nya investeringar i förvaltningsformerna och i deras befintliga investeringar. I hållbarhetsgenomlysningen analyseras investeringarna utifrån ett antal olika hållbarhetsfaktorer och indikatorer för hållbar utveckling. Resultatet integreras i investeringsprocessen och påverkar det kontinuerliga arbetet med att justera och vidareutveckla de olika förvaltningsformernas sammansättning av investeringar och hållbarhetsrelaterade mål. I arbetet tillämpas ansvarsfulla investeringsstrategier benämnda inkludering, exkludering och påverkan. Inkludering innebär att investeringar antingen inkluderas och/eller att exponering mot olika sektorer eller bolag anpassas utifrån hållbarhetsrelaterade egenskaper. Exkludering innebär att investeringar som träffas av Länsförsäkringar Livs exkluderingskriterier utesluts från eller begränsas i förvaltningsformen. Resultatet från hållbarhetsgenomlysningen kan också leda till att Länsförsäkringar Liv inleder aktivt påverkans- och ägararbete mot enskilda bolag eller externa förvaltare. Det arbetet sker parallellt med arbetet i investeringsprocessen, men resultatet integreras i investeringsprocessen.

Arbetet med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning ska beakta skillnaderna i förvaltningsformernas olika placeringsriktning, riskmandat och mål, men i övrigt bedrivs likvärdigt oavsett storlek. Detta innebär att tillämpningen av arbetssättet kan variera mellan Länsförsäkringars Livs förvaltningsformer. Länsförsäkringar Liv placerar förvaltningsformernas försäkringskapital direkt och indirekt i olika tillgångsslag och placeringsmetod och tillgångsslag påverkar hur Länsförsäkringar Livs tillämpar arbetet med ansvarsfulla investeringar.

För mer information om Länsförsäkringar AB-koncernens Policy för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning, Länsförsäkringar Livs aktuella exkluderingskriterier och löpande hållbarhetsarbete gå in på lansforsakringar.se/ansvarsfullainvesteringar

²Miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsrelaterade faktorer, inklusive korruption och affärsetik.

Bedömning av hållbarhetsriskers troliga inverkan på avkastningen

Länsförsäkringar Livs övergripande mål är att långsiktigt skapa största möjliga värde i förvaltningsformerna. Länsförsäkringar Livs arbete med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning, som innebär att hållbarhetsrisker och möjligheter integreras i investeringsprocessen, avser att bidra till att förbättra de långsiktiga avkastningsförutsättningarna i förvaltningsformerna och samtidigt motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Tillämpningen av arbetssättet, till exempel till följd av enskilda exkluderingskriterier, kan ge upphov till att avkastningen i förvaltningsformerna, både på kort och lång sikt, blir bättre eller sämre än marknadens eller referensindex utveckling.

Förvaltningsformsspecifik hållbarhetsinformation

Nya Trads sammansättning av tillgångar och enskilda investeringar förändras löpande under hela försäkringstiden som ett led i att uppnå det övergripande målet att långsiktigt skapa största möjliga värde i förvaltningsformen och samtidigt motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Nya Trads mål kan komma förändras under försäkringstiden för att vara relevant och återspegla förändrade omständigheter. För aktuell/löpande information om Nya Trad se lansforsakringar.se/tradansvarsfullainv

För information om i vilken utsträckning din försäkrings miljörelaterade eller sociala egenskaper har uppnåtts, vilka miljömål som dess investeringar bidrar till och i vilken utsträckning som de anses vara miljömässigt hållbara hänvisas till ditt årsbesked, se lansforsakringar.se/arbokedliv

- Förvaltningsformen har hållbar investering som mål (mörkgrön)
- Förvaltningsformen främjar bland annat miljörelaterade eller sociala egenskaper (ljusgrön)
- Hållbarhetsrisker beaktas vid förvaltningsformens investeringsbeslut, utan att förvaltningsformen främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper eller har hållbar investering som mål
- Hållbarhetsrisker är inte relevanta

Främjande av miljörelaterade och sociala egenskaper

Nya Trad främjar såväl miljörelaterade och sociala egenskaper som god bolagsstyrning:

- Miljörelaterade egenskaper (till exempel bekämpning och anpassning av klimatförändringar, hållbar energi, ekosystem och biologiska mångfald. hållbar användning råvaror, vatten och mark, motverkan av förorening och miljöfarligt avfall)
- Sociala egenskaper (till exempel hälsa och välbefinnande, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och goda förhållanden mellan arbetsmarknadens parter, efterlevnad av internationella konventioner gällande kontroversiella vapen)

- Egenskaper för god bolagsstyrning (till exempel affärsetik, motverka korruption, penningtvätt och bestickning)
- Andra hållbarhetsrelaterade egenskaper (förklaring nedan)

För att uppnå egenskaperna tillämpar Länsförsäkringar sitt arbetssätt för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning och gör bland annat investeringar i hållbarhetsinriktade aktier och obligationer. Arbetssättet innebär att förvaltningen av förvaltningsformen verkar för att de FN-stödda principerna för ansvarsfulla investeringar (PRI) och FN Global Compacts principer för ansvarsfullt företagande integreras i investeringsprocesser och via aktivt ägar- och påverkansarbete. Vidare ska arbetet bidra till hållbarhetsinriktade överenskommelser, i synnerhet FN:s globala mål (Agenda 2030) samt Parisavtalet. Länsförsäkringar Liv har prioriterat och avser särskilt bidra till fem av FN:s globala mål i arbetet med ansvarsfulla investeringar. Klimatförändringar (mål 13) är högst prioriterat, varför förvaltningsformen har minskning av koldioxidutsläpp som mål (se nedan).

- Mål 3: god hälsa och välbefinnande
- Mål 7: hållbar energi för alla
- Mål 11: hållbara städer och samhällen
- Mål 13: bekämpa klimatförändringar
- Mål 15: ekosystem och biologisk mångfald

Länsförsäkringar Livs regelbundna hållbarhetsgenomlysning avseende kriterier för affärsetik, anti-korruption, miljöhänsyn, arbetsrätt och mänskliga rättigheter främjar praxis för god styrning och motverkar betydande skada för andra miljö- eller sociala mål.

Den EU-rättsliga principen "orsaka inte betydande skada för miljö-mål" tillämpas endast på de av förvaltningsformens underliggande investeringar som beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Den återstående delen av förvaltningsformens underliggande investeringar beaktar inte EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

Minskning av koldioxidutsläpp som mål

Nya Trad har som mål att gradvis minska förvaltningsformens koldioxidutsläpp till den nivå som krävs i Parisavtalet för att långsiktigt begränsa den globala uppvärmningen till väl under två grader. Målet innebär att förvaltningsformens koldioxidavtryck ska sänkas med i genomsnitt sju procent per år från utgången av 2019 till 2027 och vara klimatpositiv senast 2045. Koldioxidavtrycket mäts regelbundet, utifrån rekommenderade metoder för relativa och/eller absoluta koldioxidmätetal för investeringsportföljer. Resultatet av de regelbundna mätningarna sammanställs och finns publikt tillgängligt, inklusive jämförelse mot valt referensindex.

För att uppnå målet tillämpas en kombination av de olika ansvarsfulla investeringsstrategiernas exkludering, inkludering och påverkan. Klimatspecifika exkluderingskriterier tillämpas i förvaltningsformen och dessa är antingen utformade med en omsättningsgräns ("undvika") eller binära ("välja bort helt", ingen omsättning tillåts). Omsättningsgränserna för de olika kriterierna kan justeras över tid. Exkluderingskriterierna bidrar till att förvaltningsformens exponering mot fossila bränslen (kol, olja och naturgas) samt andra koldioxidintensiva verksamheter är betydligt lägre i jämförelse med ett globalt marknadsindex. Parallellt tillämpas klimatspecifika omställningskriterier för att främja bolag i omställning.

Förvaltningsformens bidrag till EU-taxonoms mål

Genom att tillämpa de ansvarsfulla investeringsstrategierna för inkludering och påverkan bidrar förvaltningsformen huvudsakligen till miljömålen begränsning av och anpassning till klimatförändringar.

Taxonoms miljömål:

- 1. Begränsning av klimatförändringar
- 2. Anpassning till klimatförändringar
- 3. Hållbar användning av och skydd av vatten och marina resurser
- 4. Omställning till en cirkulär ekonomi
- 5. Förebyggande och begränsning av miljöförorenningar
- 6. Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

Förvaltningsformens allokering till miljömässigt hållbara investeringar

EU-taxonomi är ett klassifikationssystem som syftar till att etablera gemensamma kriterier för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter för de miljömål som definieras i taxonomi. Taxonomi håller på att utvecklas och kriterier för samtliga miljömål är ännu inte klara. De bolag som förvaltningsformen investerar i har ännu inte börjat rapportera i vilken utsträckning som deras verksamhet är förenlig med EU-taxonomi. På grund av detta bedömer Länsförsäkringar Liv att det i dagsläget inte är möjligt att ta fram tillförlitliga uppgifter om hur stor andel av förvaltningsformens investeringar som är förenliga med taxonomi. För aktuell information se lansforsakringar.se/tradansvarsfullainv

Information om index

- Förvaltningsformen har följande index som referensvärde:
- Inget index har valts som referensvärde.

Förvaltningsformens sammansättning följer inte ett utvalt index för att främja de ovan nämnda miljörelaterade och sociala egenskaperna, men den jämförs löpande mot ett referensindex för att följa upp de hållbarhets- och avkastningsrelaterade effekterna av genomförda investeringsbeslut. Referensindexet utgår från marknadsindex och anpassas för att reflektera Länsförsäkringar Livs exkluderingskriterier. Bolag som träffas av exkluderingskriterierna exkluderas ur indexet, vilket innebär att referensindexets exponering mot fossila bränslen samt andra koldioxidintensiva verksamheter är betydligt lägre än i marknadsindex. Referensindexet används också för att identifiera vilka bolag i marknadsindex som Länsförsäkringar Liv inte tillåter av hållbarhetsskäl. Listan med dessa bolag uppdateras regelbundet och finns tillgänglig på lansforsakringar.se/ansvarsfullainvesteringar under rubriken Exkluderings- och omställningskriterier.

Mer information

För mer hållbarhetsrelaterad information om förvaltningsformen, se lansforsakringar.se/tradansvarsfullainv

9. Övrig information

Distributörer

Den här produkten kan säljas och distribueras av Länsförsäkringar som är ett försäkringsföretag, anknutna försäkringsförmedlare eller av extern försäkringsförmedlare. Den som distribuerar försäkringen kommer att upplysa dig om huruvida distributören är anställd av Länsförsäkringar, anknuten förmedlare eller en extern förmedlare: Distributören kommer även ge dig sin kontaktinformation.

Om du köper produkten direkt från Länsförsäkringar eller av någon av våra anknutna förmedlare tillhandahålls rådgivning. Den rådgivningen är inte grundad på en opartisk analys och urvalet av analyserade produkter är begränsat till försäkringar som är utvecklade av Länsförsäkringar.

Länsförsäkringar kommer inte regelbundet bedöma lämpligheten av de produkter som rekommenderas dig. Anställda hos Länsförsäkringar erhåller inte rörlig ersättning för försäkringsavtalet.

Om du köper produkten av en extern förmedlare kommer denne utöver förköpsinformationen även ge dig särskild information om dennes distribution.

Länsförsäkringsbolagen eller försäkringsförmedlare ansvarar för kundmöten och distribution av försäkringar. Ditt länsförsäkringsbolag eller försäkringsförmedlare får i vissa fall ersättning för sitt kundansvar från Länsförsäkringar Fondliv/Länsförsäkringar Liv som är försäkringsgivare och dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Det påverkar inte värdet på din försäkring. Önskar du få information om den aktuella ersättningen ber vi dig att kontakta din rådgivare.

Tillsynsmyndigheter

De som distribuerar den här försäkringen står under tillsyn av Finansinspektionen, och vad gäller marknadsföring av Konsumentverket.

Begränsningar i rätten att ändra försäkringsvillkor

Syftet med faktabladet och förköpsinformationen är att ge överblickande information och underlätta jämförelser med andra liknande produkter. Ytterligare jämförelser och information kan även fås från Konsumenternas försäkringsbyrå. Det är dock alltid det fullständiga försäkringsvillkoret som ligger till grund för avtalet. Länsförsäkringar har rätt att ändra villkoren under försäkringstiden men kan inte försäkra de garanterade åtagandena som följer av försäkringsavtalet. Om oriktiga uppgifter har lämnats kan det medföra att försäkringarna i pensionsplanen helt eller delvis inte gäller. Villkor finns på lansforsakringar.se/trad men kan också fås genom att kontakta oss.

Om du ångrar dig

Du kan ångra dig inom 30 dagar från den dag då försäkringsbeskedet utfärdats. Länsförsäkringar har rätt att ta ut en avgift för administration.

Preskriptionsregler

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till Länsförsäkringar inom den tid som anges ovan är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att Länsförsäkringar förklarat sig tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks enligt ovan går rätten till försäkringsskydd förlorad.

Behandling av personuppgifter

Länsförsäkringar behandlar personuppgifter i enlighet med vad som anges i informationen "Behandling av personuppgifter" som du hittar på lansforsakringar.se/personuppgifter

Om vi inte kommer överens

- Om du inte är nöjd med ett beslut eller hanteringen av ditt ärende är vi naturligtvis beredda att ompröva det. Kontakta i första hand den person du haft kontakt med eller vår klagomålsansvariga/kundombudsman. Mer information hittar du på lansforsakringar.se
- Om du ändå är missnöjd kan du vända dig till Allmänna reklamationsnämnden med tvistefrågor som inte är av medicinsk karaktär. Prövningen är kostnadsfri för dig. Tvistefrågor av medicinsk karaktär prövas av Personförsäkringsnämnden. Observera att Allmänna reklamationsnämnden och Personförsäkringsnämnden prövar ärenden där konsumenter är i tvist med företag. Detta kan innebära att dessa nämnder kan neka att pröva ärendet om försäkringen är tecknad av ett företag.
- Du kan även vända dig till domstol för att få ditt ärende prövat. Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättsskyddet i exempelvis din försäkring. Du betalar då enbart självriskan. Även den kommunala konsumentvägledaren kan ge råd och information.
- Vill du ha kostnadsfri rådgivning i försäkringsfrågor kan du också vända dig till Konsumenternas försäkringsbyrå.
- Råd och hjälp vid köp kan fås via Konsumentverkets webbaserade konsumentupplysning Hallå Konsument.

Kontaktuppgifter:

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Besöksadress: Karlavägen 108, Stockholm
Postadress: Box 24215, 104 51 Stockholm
Telefon: 0200-22 58 00
konsumenternas.se

Konsumentverket

Besöksadress: Tage Erlandergatan 8 A, Karlstad
Postadress: Box 48, 651 02 Karlstad
Telefon 0771-42 33 00
konsumentverket.se

Finansinspektionen

Besöksadress: Brunngatan 3, Stockholm
Postadress: Box 7821, 103 97 Stockholm
Telefon: 08-408 980 00
fi.se

Allmänna reklamationsnämnden

Besöksadress: Kungsholmstorg 5, Stockholm
Postadress: Box 174, 101 23 Stockholm
Telefon-508 860 00
arn.se

Personförsäkringsnämnden

Besöksadress: Karlavägen 100, Stockholm
Postadress: Svensk Försäkrings Nämnder
Box 24067, 104 50 Stockholm
Telefon: 08-522 787 20
forsakringsnamnder.se

Hallå Konsument

Telefon: 0771-525 525
hallakonsument.se

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-19 01 00 | Länsförsäkringar Blekinge 0454-30 23 00 | Dalarnas Försäkringsbolag 023-930 00 | Länsförsäkringar Gotland 0498-28 18 50
Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | Länsförsäkringar Gäinge-Kristianstad 044-19 62 00 | Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 031-63 80 00 | Länsförsäkringar Halland
035-15 10 00 | Länsförsäkringar Jämtland 063-19 33 00 | Länsförsäkringar Jönköping 036-19 90 00 | Länsförsäkringar Kalmar län 020-66 11 00 | Länsförsäkring Kronoberg
0470-72 00 00 | LF Norrbotten 0920-24 25 00 | Länsförsäkringar Skaraborg 0500-77 70 00 | Länsförsäkringar Skåne 040-633 80 00 | Länsförsäkringar Stockholm 08-562 830 00
Länsförsäkringar Södermanland 0155-48 40 00 | Länsförsäkringar Uppsala 018-68 55 00 | Länsförsäkringar Värmland 054-775 15 00 | Länsförsäkringar Västerbotten 090-10 90 00
Länsförsäkringar Västernorrland 0611-36 53 00 | Länsförsäkringar Älvsborg 0521-27 30 00 | Länsförsäkringar Östgöta 013-29 00 00